

Arctiidae*Pelosia obtusa* (HERRICH-SCHÄFFER, 1852)*

– Przejazd, 26–28 VII 2003 – 2 exx.;

– Maciejowice - Cztery Kopce, 26 VII 2004 – 1 ex., 16 VIII 2004 – 1 ex., 19 VII 2007 – 1 ex.

Dysauxes ancilla (LINNAEUS, 1767)**

– Przejazd, 4 VII 2002 – 1 ex.;

– Maciejowice - Cztery Kopce, 16 VII 2004 – 1 ex.

Spotykany lokalnie na terenie całego kraju.

Phragmatobia luctifera (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

– Maciejowice – Cztery Kopce, 20 V 1996 – 1 ex.

W Polsce rzadko łowiony na niżu.

Marek BĄKOWSKI, Zakł. Zool. Systemat. UAM, Poznań
Wojciech PIĄTEK, Koźienice**580. Nowe stanowiska rzadkich gatunków bzygowatych (Diptera: Syrphidae) we wschodniej Polsce**

New localities of rare species of hoverflies (Diptera: Syrphidae) in eastern Poland

KEY WORDS: Diptera, hoverflies, Syrphidae, faunistic data, rare species, Poland.

Dotychczasowe badania i prace, dotyczące rozmieszczenia bzygowatych (Syrphidae) we wschodniej części kraju są wciąż dalece niekompletne i wymagają kontynuacji. W trakcie badań faunistycznych, prowadzonych w 2009 roku na obszarze Lubelszczyzny, stwierdzono występowanie 5 interesujących i rzadko spotykanych w naszym kraju gatunków. Układ systematyczny i nazewnictwo podano według SOSZYŃSKIEGO (2007: [W:] BOGDANOWICZ (red.): Fauna Polski T. II, MiIZ PAN, Warszawa: 193-197).

Za sprawdzenie poprawności oznaczeń autorzy serdecznie dziękują Panu dr. Bogusławowi SOSZYŃSKIEMU z Terenowego Ośrodka Edukacji i Kultury Ekologicznej w Łodzi.

Helophilus affinis (WAHLBERG, 1844) (Milesinae = Eristalinae)

– Polesie Lubelskie: Jagodno (UTM: FB69), 7 VIII 2009 – 1♂, na wilgotnej łące położonej w pobliżu torfianek za zabudowaniami wiejskimi.

Gatunek spotykany w Europie północnej, na wschód aż po Syberię oraz w północnej części Europy środkowej. Owady dorosłe mogą pokonywać duże dystanse i zalatywać w kierunku południowym po Holandię, ostatnie doniesienia wskazują zaś na jego ekspansję również na obszarze Hiszpanii i Francji. W Polsce odławiany był dotychczas w Słupsku, Szczecinie, na Suwalszczyźnie, w Puszczy Kampinoskiej, Puszczy Augustowskiej, Puszczy Pilickiej, a także w Górach Świętokrzyskich i niższych partiach Tatr. Larwa jest saprofagiem wodnym, bytującym w rozkładających się szczątkach organicznych. Imagines spotykane są na kwiatostanach roślin od czerwca do sierpnia; zasiedlają wilgotne łąki, położone w pobliżu zbiorników wodnych oraz lasów.

Gatunek nowy dla Polesia Lubelskiego.

Pipiza luteitarsis (ZETTERSTEDT, 1843) (Milesinae = Eristalinae)– Wyżyna Lubelska: Lublin - Poligon Czechowski (FB18), 21 VII 2009 – 1♂, złowiony w zespole roślinności ruderalno-pastwiskowej na marchwi *Daucus carota* L., w odległości ok. 1,5 km od lasu Dzbenińskiego.

Gatunek zasiedlający głównie Europę północną, na południe aż po północną część Francji; w Wielkiej Brytanii tylko na południu. Stosunkowo szeroko rozprzestrzeniony, lecz spotykany niezbyt licznie. W Polsce gatunek obserwowany i odławiany między innymi w Łodzi i Sulejowie. Związany jest z lasami liściastymi. Larwy są drapieżnikami, żerującymi na mszycach *Schizoneura ulmi* (L.), tworzących galasy na liściach wiązu. Imagines spotykane na kwiatostanach różnych roślin np. na porębach leśnych chętnie wygrzewają się na słońcu.

Gatunek nowy dla Wyżyny Lubelskiej.

Volucella inanis (LINNAEUS, 1758) (Milesinae = Eristalinae)

– Wyżyna Lubelska: Lublin - Ogród Botaniczny UMCS (FB17), 28 VII 2009 – 1 ♀, 7 IX 2009 – 1 ♂, pozyskany na *Buddleia davidii* FRANCH. Ponadto, w trakcie eksploracji detrytusu w gnieździe szerszeni w zmurzałym pniu jesionu (w odległości ok. 200 m) odnaleziono kilkaset larw.

Gatunek o zasięgu euroazjatyckim, na wschodzie sięgający aż po wybrzeża Pacyfiku. W Polsce wykazany ze Śląska, Tatr, Pienin i Podkarpacia. Postacie larwalne zasiedlają gniazda szerszenia *Vespa crabro* L., będąc ich ektopasożytami. Imagines obserwowane na kwiatkach różnych roślin od maja do października, dość często w ogrodach.

Gatunek nowy dla Wyżyny Lubelskiej.

Volucella zonaria (PODA, 1761) (Milesinae = Eristalinae)

– Wyżyna Lubelska: Lublin - Ogród Botaniczny (FB17), 1 IX 2009 – 1 ♀, 3 IX 2009 – 4 ♀ ♀, 9 IX 2009 – 1 ♀, odłowione na *Buddleia davidii* FRANCH.

Dużych rozmiarów trzmiełowka zasiedlająca Europę środkową i południową, środkową i wschodnią Azję oraz Afrykę północną. W Wielkiej Brytanii do 1940 r. znana z dwóch tylko stanowisk, obecnie równomiernie, choć niezbyt licznie rozmieszczona w południowej i południowo-wschodniej części wyspy. W Polsce opisana z Pomorza, Tatr i Podkarpacia. Jako gatunek silnie migrujący tworzy populacje poza północną granicą swego zasięgu, które stabilizują się dzięki zdolności tych trzmiełówek do długotrwałej hibernacji. Postacie larwalne przebywają w detrytusie gniazd os i trzmieli, żywiąc się ich larwami i poczwarkami. Imagines od maja do października obserwowane są na kwiatkach roślin baldaszkowych, głogach, ligustrze. W niektórych krajach, np. w Holandii, uważana jest za gatunek związany z siedliskami miejskimi, obserwowany głównie na często sadzonym w parkach i ogrodach krzewie motylowym (*Buddleia davidii*).

Gatunek nowy dla Wyżyny Lubelskiej.

Parasyrphus annulatus (ZETTERSTEDT, 1838) (Syrphinae)

– Polesie Lubelskie: Jagodno (FB69), 7 VIII 2009 – 1 ♂, na wilgotnej łące położonej w pobliżu torfianek za zabudowaniami wiejskimi przy granicy lasu.

Gatunek euroazjatycki, zasiedlający północną i środkową Europę oraz Azję wschodnią aż po wybrzeża Pacyfiku. W Polsce wykazany z Tatr, Pienin, Pomorza, Mazowsza i okolic Kielc. Larwy drapieżne, żywią się mszycami. Owady dorosłe od maja do sierpnia widywane przy brzegach lasów na kwiatostanach wierzby i innych roślin, odżywiają się nektarem i pyłkiem kwiatowym. Stenotop leśny.

Gatunek nowy dla Polesia Lubelskiego.

Dorota SAŁAPA, Wojciech CZARNIAWSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin